

GURE JARDUERETARA IRISTEA ERRAZTEKO NAHIZ JARDUERAZ ENTZUMEN-GAITASUN HOBEAZ GOZATZEKO LAGUNTZA TEKNIKOA BEHAR IZANEZ GERO, ESKA IEZAGUZU. AZKUNA ZENTROA ESPAZIOA IRISGARRIA DA PERTSONA GUZTIENTZAT.

SI NECESITAS ALGUNA AYUDA TÉCNICA QUE TE FACILITE EL ACCESO A NUESTRAS ACTIVIDADES, O PARA DISFRUTAR DE LA ACTIVIDAD CON MEJOR CAPACIDAD AUDITIVA, PÍDENOSLO. AZKUNA ZENTROA ES UN ESPACIO ACCESIBLE PARA TODAS LAS PERSONAS.

SHOULD YOU REQUIRE ANY TECHNICAL ASSISTANCE TO HELP YOU ACCESS OUR ACTIVITIES, OR IN ORDER TO ENJOY THE ACTIVITY WITH A BETTER HEARING, DO NOT HESITATE TO ASK US. AZKUNA ZENTROA IS A PLACE ACCESSIBLE TO ALL PEOPLE.

ZENTROAREN ORDUTEGIA

Astelehenetik ostegunera

7:00 – 23:00

Ostirala

7:00 – 24:00

Larunbata

8:30 – 24:00

Igandea

8:30 – 23:00

HORARIO DEL CENTRO

De lunes a jueves

7:00 – 23:00h

Viernes

7:00 – 24:00h

Sábado

8:30 – 24:00h

Domingo

8:30 – 23:00h

CENTRE OPENING HOURS

Monday- Thursday

7:00am-23:00pm

Friday

7:00am-24:00pm

Saturday

8:30am-24:00pm

Sunday

8:30am-23:00pm

www.azkunazentroa.com

info@azkunazentroa.com

Plaza Arriquibar, 4 Bilbao

944 014 014

Komunikazio Lankideak | Medios colaboradores | Media partner

B

EL CORREO

CORRIERA
SEZ

ARTE ETA
KULTURA
ARTE Y
CULTURA

Az
Azkuna Zentroa

AlhóndigaBilbao
www.azkunazentroa.com

© Txomin Sáez

je, je... luna MARÍA LUISA FERNÁNDEZ

Obras entre / Artworks between 1979-1997 bitarteko artelanak

ERAKUSKETA

2015 • EKAINA • 18 – IRAILA • 13

EXPOSICIÓN

18 • JUNIO – 13 • SEPTIEMBRE • 2015

EXHIBITION

18 • JUNE – 13 • SEPTEMBER • 2015

ORDUTEGIA

Astelehenetik igandera 11:00-21:00

HORARIO

De lunes a domingo 11:00-21:00h

OPENING TIMES

Mondays – Sundays: 11am – 9pm

ARTE ETA
KULTURA
ARTE Y
CULTURA

Az
Azkuna Zentroa

AlhóndigaBilbao

www.azkunazentroa.com

Komunikazio Lankideak | Medios colaboradores | Media partner

B

EL CORREO

CORRIERA
SEZ

María Luisa Fernández. Je, je... luna

1979-1997 bitarteko artelanak

Erakusketa honek ibilbide bat egin nahi du María Luisa Fernández artistaren lanean barrena (Villarejo de Órbigo, León, 1955); era askotako marrazki-, eskultura- eta instalazio-multzoak jarriko ditu harremanean, orain arte atzera begirako erakusketa batean egon gabeak. Lanak, 1979tik 1997ra bitartean eginak, *Artista ideal* baten figurara egindako hainbat hurbilpen eta saioaren artekoak dira. Gai hori eskultorearen produkzioan ageri da 1997ra arte, hau da, banakako azken erakusketa egin zuen arte. Horren ostean, jardun barik egon zen luzaroan.

CAV (Comité de Vigilancia Artística) taldearen garaiko piezekin hasten da *Je, je...luna* erakusketa. CAV kolektiboa ‘arte-empresa’ gisa sortu zuen Juan Luis Morazarekin batera, eta martxan egon zen 1979tik 1985era. Taldeak era kritikoan hausnartu zuen lanak aurkezteko eta jasotzeko mekanismoei, instituzioari edota arte garaikidearen sistemari buruz. Hain zuzen, gogoeta kritiko hori da erakusketa honetako objetu eta dokumentuen sorburua. Bestalde, *Mitos y delitos* erakusketan parte hartu zuenetik (Metrònom, Bartzelona, eta CAM kultura-aretoa, Bilbo, 1985), taldearen siglak ‘Euskal eskultura berria’ izenekoarekin daude lotuta. Bilbon bizi ziren zenbait artistak eratutako Euskal Eskultura Berria kolektiboa erreferentea izan zen laurogeiko hamarkada markatu zuten artearen inguruko praktiketan eta eztabaidean.

Garai harekin eta eszena jakin harekin –*belaunaldia, nahi gabe* definitu zuten orduko protagonista batzuek– izandako elkarrizketetan daude kokatuta erakusketak lanak. Lehenbizi kolektiboaren barruan, eta, kolektiboa desegin eta gero, banaka, hainbat lan-serie egin zituen; esaterako, hauek: *Máculas* (1984-1985), *Leyendas* (1985-1986), *Melenas* (1988), *Esculturas rojas* (1989), *Burladeros* (1990) eta *Corridas* (1996-1997). Era berean, *Burlas expresionistas* (1993) eta *Artistas ideales* (1990-1997) jaso ditugu erakusketan, artistak bere ibilbidean barrena garatu dituen ikerketa-ildo nagusiak biltzen dituzten bi instalazio.

María Luisa Fernándezen lanek era askotako hizkuntza artistikoak hartzen dituzte, hala kontzeptual eta minimalismoko post-ak, nola joera konstruktibisten eta Euskal Herriko eskulturaren tradizio elementuen arteko gurutzaketa, artistak Euskal Herrian jaso baitzuen prestakuntza. Bere piezetan, ohikoak dira zentzu bikoitzak eta hitz-jokoak; eta, era berean, kritika eransten die artearen historiako kontakizun ofizialei, kontakizun ofizial horren interpreteen arrasto suma baitaiteke bere lanetan. Laurogeiko hamarkadan, autoreta, ahalegina edo *genius loci* bezalako nozioak berreskuratu ziren eta eragina izan zuten. Fernándezek arretaz begiratu izan dio eragin horri, eta nozio horiek zalantzak jartzen ditu etengabe bere lanetan.

Testuinguru horretan, artistak dioenez, «zerbait ikusgai izateko» ekoizteaz gain, «behatu

dugun zerbait eta behatzeko zerbait izateko» lan egin daiteke. Hala, *Artistas* serieko modelo alternatiboak egin zituen, eta erakusketan *autoritate-figuren* erretratuen aurrez aurre jarrita daude.